

РЕШЕНИЕ

№ 213

гр. Ямбол, 12.04.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ЯМБОЛ, II ВЪЗЗИВЕН СЪСТАВ, в публично заседание на единадесети април през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Красимира В. Тагарева

Членове: Галина Ив. Вълчанова Люцканова
Яна В. Ангелова

при участието на секретаря Ц.Х.Г.

като разгледа докладваното от Галина Ив. Вълчанова Люцканова Въззивно гражданско дело № 20232300500158 по описа за 2023 година

Производството е по реда на чл.258 и сл. от ГПК.

Делото е образувано по въззивна жалба подадена от Главна дирекция „Гранична полиция“-МВР гр.София против Решение № 46/1.02.2023 г. на ЕРС, постановено по гр.д.№ 588/2022 г., с което Главна дирекция „Гранична полиция“-МВР гр.София е осъдена да заплати на Я.А. Ц., ЕГН *****, с адрес: гр.***** на основание чл.178, ал.1, т.3, вр. с чл. 187, ал.5, т.2 от ЗМВР /редакция ДВ бр. 14 от 2015 г., в сила от 24.02.2015г./ сумата от 651.43 лева, представляваща дължимо допълнително възнаграждение за положен извънреден труд за периода от 02.09.2019 г. до 10.07.2020 г., получен в резултат на преизчисляване на положен нощен труд в дневен, ведно със законната лихва върху тази сума, считано от датата на подаване на исковата молба в съда – 31.10.2022г. до окончателното ѝ изплащане, както и разноски за съдебното производство в размер на 400 лева и такива на ЕРС. Желаете се отмяна на решението, постановяване на ново за отхвърляне на исковете и присъждане на юрисконсултско възнаграждение пред двете инстанции.

В жалбата се твърди, че решението е неправилно, незаконосъобразно и необосновано. Твърди се, че за процесния период ищецът е изпълнявал служебните си задължения на 12 часови /дневни и нощни/ работни смени, съгласно месечни графици, като работното време се е изчислявало сумирано и чрез прихващане на положителните с отрицателните разлики на отработеното време, е формиран резултат, който при надвишаване

на нормата работни часове, му е заплащан като извънреден труд на основание чл.178, ал.1, т.3 от ЗМВР. Сочи се, че при изчисляване на времето, отработено от ищеца и за компенсиране на положен извънреден труд, е била приложена нормативната уредба по специалния закон - ЗМВР, като на основание чл.187, ал.9 ЗМВР редът на организацията и разпределянето на работното време, за неговото отчитане, за компенсирането на работата на държавните служители извън редовното работно време, се определят с Наредба на министъра на вътрешните работи, като за спорния въпрос, за времето от 01.06.2018г. до 31.12.2019г. била приложима Наредба №8121з-776/29.07.2016г. и Наредба №8121з-908 от 02.08.2018г. Според въззивника това е нормативната база, която изчерпателно урежда основанието и реда за изплащане на възнагражденията за нощен труд на държавните служители в МВР, като неправилно районният съд бил приел, че по отношение на държавните служители в МВР са приложими разпоредбите на Наредбата за структурата и организацията на работната заплата (НСОРЗ), издадена на основание КТ. Въззивникът сочи, че за нощния труд на служителите в МВР била неприложима разпоредбата на чл.9 от НСОПЗ. Претендира отмяна на обжалваното решение и постановяване на ново решение, с което предявените искове да бъдат отхвърлени, и бъдат присъдени разносните пред двете съдебни инстанции. Направено е и възражение за прекомерност на адвокатското възнаграждение на въззиваемата страна, с оглед фактическата и правна сложност на делото.

В писмен отговор, въззиваемата страна сочи, че въззивната жалба е неоснователна. Изразява се становище, че решението на ЕРС е правилно и законосъобразно. Претендира се, жалбата да бъде отхвърлена, атакуваното решение потвърдено и да се присъдят направените по делото разноски пред въззивната инстанция.

В с.з., въззивникът не изпраща представител.

От пълномощника на въззиваемия адв.Б. е депозирано писмено становище, с искане за потвърждаване на обжалваното решение и за отхвърляне на въззивната жалба с изложени съображения, според които спорът между страните не попада в обхвата на постановеното от ВКС ТР №1/15.03.2023г. по тълк.д.№1/2020г.

Въззивната жалба е процесуално допустима, като подадена от лег

Въззивната жалба е процесуално допустима, като подадена от легитимирана страна и в срока по чл.259 ал.1 ГПК, поради което може да се разгледа по същество.

За да се произнесе, ЯОС извърши преценка на събраните по делото доказателства, взе предвид доводите на страните и приема за установено следното:

Не е налице спор между страните, че през процесния период - 02.09.2019 г. до 10.07.2020 г., страните са били обвързани от служебно правоотношение, като Я. А. Ц. е полагал труд в ГПУ Малко Търново, РД „Гранична полиция“ Елхово, т.е. е бил със статут на държавен служител по смисъла на чл. 142, ал.1, т.1, предл.1 от ЗМВР. С оглед характера на заеманата длъжност през процесния период ищецът е полагал труд през нощта (22.00 – 06.00 часа), а отработеното работно време се е изчислявало сумарно, за което обстоятелство също липсва спор между страните.

Пред ЕРС е била назначена и изслушана ССЕ, основана на отчетните протоколи за

положен труд, нарядни дневници, счетоводни документи, извлечения, справки и ведомости, предоставени на вещото лице от ответника, видно от която за периода от 02.09.2019 г. до 10.07.2020 г., ищецът е полагал труд на 12 – часови смени по график, включително и за времето от 22.00 ч. до 06.00 ч., т.е. и през нощта – общо 528 часа /подробно описани в колона 6 на Таблица 1, съставляваща Приложение №1 към заключението/. От заключението на вещото лице се установява, че положеният от ищеца нощен труд от общо 528 часа, преизчислен в дневен с коефициент 1.143, възлиза на 604 часа /колона 7 на Таблица 1, съставляваща Приложение №1 към заключението/, като разликата между положеният нощен труд в часове и приравнения е общо за процесния период в размер на 76 часа, която разлика не е начислена и не е изплатена на ищеца. Вещото лице е посочило, че допълнителното възнаграждение за положен от ищеца извънреден труд за процесния период възлиза на сумата от 651,43 лв., изчислено съобразно разпоредбата на чл. 187, ал.6 от ЗМВР.

При тази фактическа обстановка, с обжалваното решение районният съд е уважил изцяло предявените искове, тъй като е приел, че при липса на специално правило относно превръщането на отработените нощни часове в дневни при сумирано изчисляване на работното време на държавните служители в МВР, е налице нормативна празнота, която следва да се преодолее чрез субсидиарно приложение на чл.9, ал.2 от НСОПЗ.

При тази фактическа обстановка, съдът прави следните правни изводи:

Въззивната жалба е подадена в преклузивния срок по чл. 259 ГПК, от надлежна страна и при наличие на правен интерес от обжалване. Същата е допустима, а разгледана по същество се преценява, като основателна, а постановеното решение като неправилно по следните съображения:

Основното оплакване на въззивника е, че по отношение на служителите на МВР следва да се прилагат специалните норми на ЗМВР и наредбите, издадени от министъра на вътрешните работи на основание законовата делегация на чл.187, ал.9 ЗМВР, които уреждат реда за организация и разпределяне на работното време, за неговото отчитане и компенсирането на работата на държавните служители извън редовното работно време, режимът на дежурствата, времето за отдых и почивки, а не Наредбата за структурата и организацията на работната заплата, тъй като няма непълнота в ЗМВР, която да бъде преодоляна чрез субсидиарното прилагане на НСОПЗ.

По този въпрос към датата на произнасяне на настоящото решение е постановено задължителното за съдилищата Тълкувателно решение №1/15.03.2023г. по т.д.№1/2020г. на ОСГК на ВКС, с което е прието, че при отчитане и заплащане на положените часове нощен труд от служители на Министерство на вътрешните работи, не са приложими разпоредбите на Кодекса на труда и на Наредбата за структурата и организацията на работната заплата (в частност разпоредбата на чл.9, ал.2 от същата наредба) и следва да се прилагат разпоредбите на специалния Закон за Министерството на вътрешните работи и на издадените въз основа на него подзаконовни нормативни актове. В мотивите на посоченото ТР е прието, че съгласно разпоредбата на чл.46, ал. 2, изр. 1 ЗНА, за да се приложи правна уредба по аналогия, са необходими определени предпоставки, които следва да бъдат разгледани, като първата

предпоставка е празнота в закона, но ЗМВР не съдържа празнота относно продължителността на работното време на служителите в МВР, изразено в брой на часовете, тъй като нормата на чл.187, ал.1 ЗМВР предвижда, че нормалната продължителност на работното време е 8 часа. По смисъла на чл.187, ал.1 ЗМВР "8 часа дневно" означава 8 астрономически часа, независимо от частта на денонощието, в която работният ден се разполага - през деня, в неговата "светла" част и през нощта - в неговата "тъмна" част, в последната хипотеза от 22 часа до 6.00 часа. При съпоставката на нормите на чл.187, ал.1 и 3 ЗМВР с чл.140 КТ ВКС е приел, че разпоредбите на ЗМВР установяват по-голяма продължителност на работното време на нощния труд на служителите от МВР в сравнение с тази на работниците и служителите по трудово правоотношение. Независимо от това, различието - установената с разпоредбите на ЗМВР по-голяма продължителност на работното време на нощния труд за служителите от МВР, според ВКС се аргументира с основните функции на МВР, регламентирани в чл.2, ал.1 ЗМВР. Посочено е, че разпоредбите на чл.179 и чл.187, ал. 9 ЗМВР са делегиращи законови норми, които предвиждат условията и редът за полагане на нощен труд, включително отчитането му и заплащането, да се извършват със съответните актове - наредба и заповед. С наредбата, представляваща индивидуален административен акт се предвижда министърът на вътрешните работи да определя размера на възнаграждението за положен нощен труд от служителите на МВР. Посочено е от ВКС, че действително в издадените от министъра на вътрешните работи наредби (които са цитирани и от районния съд) липсва правило като това на чл.9, ал. 2 НСОПЗ за превръщане на нощните часове труд в дневни с коефициент, но липсата е обяснима с волята на законодателя да не се създава норма за преобразуване на нощни часове в дневни. С ТР е прието, че не са налице и останалите две предпоставки за прилагането на чл.46, ал.2, изр.1 ЗНА, тъй като случаите по ЗМВР и по КТ не са сходни - трудовото правоотношение е насочено към изпълнение на частен интерес, а служебното правоотношение се реализира за осъществяване на държавна власт, т.е. като вид правоотношения те са различни, а не сходни и при разработването и приемането на ЗМВР, законодателят е имал предвид разбирането за спецификата на служебните правоотношения и равенството на гражданите пред закона, като неблагоприятните последици от полагането на нощен труд от служители на МВР се компенсира със съответните компенсаторни механизми - допълнително възнаграждение за прослужено време - чл. 178, ал.1, т. 1 ЗМВР, по-голям основен платен годишен отпуск /чл. 189, ал. 1 ЗМВР/, обезщетение при прекратяване на служебно правоотношение /чл.234, ал. 1 ЗМВР/, по - благоприятен режим за заплащане на извънреден труд /чл. 187, ал. 5, 6 и 7 ЗМВР/, липса на задължение за заплащане на осигурителни вноски и по - благоприятни условия за придобиване право на пенсия /чл. 69, ал. 2 КСО/, пенсиониране при условията на I категория труд /чл. 69 КСО/ и др. Именно тези разрешения на специалния закон ЗМВР, според ВКС съответстват и на правото на ЕС, както и на решението на Съда на Европейския съюз по дело № C-262/20г.

Неоснователен е доводът на пълномощника на въззиваемия, че в обхвата на посоченото ТР на ВКС не попада настоящия спор, доколкото същият касае период преди изменението от 2020г. на чл.187, ал.1 от ЗМВР, съгласно която редакция на нормата

работното време през нощта е 8 часа. Нито в мотивите, нито в диспозитива на постановеното и задължително за съдилищата тълкувателно решение, ВКС е посочил, че даденото задължително тълкуване касае приложението на Закона за МВР, но след неговото изменение с ДВ бр. 60/07.07.2020г. Обратно, в самите мотиви е анализирана нормата на чл.187 ЗМВР в действалата и сега действащата ѝ редакция, че нормалната продължителност на работното време е 8 часа дневно, като изрично е направено тълкуване на израза "8 часа дневно" - че смисълът е, че работното време е 8 астрономически часа, независимо от частта на денонощието, в която работният ден се разполага – през деня, в неговата светла част и през нощта – в неговата тъмна част, в последната хипотеза от 22 часа до 6 часа. В чл.187, ал.3 ЗМВР, в редакцията преди изменението от 2020г., също е посочен времеви интервал за полагане на труд през нощта и той е от 22 до 6 часа, т.е. 8 часа. От съдържанието на тълкувателното решение е изяснено, че непълнота на правната уредба в ЗМВР липсва както преди, така и след изменението на закона. Поради това, настоящият състав не споделя становището на въззиваемата страна, че за спора е неприложимо тълкуването, дадено в ТР № 1/2020г. /15.03.2023г. по т. д. № 1/2020г. на ОСГК на ВКС.

Независимо от досегашната практика на съдилищата, след приемане на посоченото тълкувателно решение на ВКС, съдът е длъжен да се съобрази и да приложи даденото от ВКС тълкуване на правните норми. При така даденото разрешение на спорния по делото въпрос за приложението на чл.9, ал.2 НСОРЗ и преобразуването на нощния труд в дневен на служителите в МВР, оспореното решение на ЕРС е неправилно и следва да бъде отменено. Предявеният главен иск е неоснователен и недоказан, тъй като положението от ищеца в процесния период нощен труд е надлежно заплатен от ответника. Тези положени от ищеца часове нощен труд не подлежат на преобразуване с коефициента на чл.9, ал.2 НСОРБ и не се явява незаплатена от ответника разлика, дължима на ищеца като допълнително трудово възнаграждение.

При този изход на делото, обжалваното решение следва да бъде отменено и в частта на възложените на ответника за заплащане ДТ и разноски, направени от ЕРС, както и в частта на присъдените на ищеца разноски, като на основание чл.78, ал.3 и ал.8 ГПК право на разноските по делото пред двете съдебни инстанции има ответникът, сега въззивник, на който следва да се присъдят разноски в размер на сумата общо 225лв. (25 лв . - ДТ за въззивната жалба и 200 лв. юрисконсултско възнаграждение – 100 лв. за първата и 100 лв. за въззивната инстанция, съгласно чл.25, ал.1 от НЗПП, вр. с чл.78, ал.8 ГПК).

Водим от изложеното, ЯОС

РЕШИ:

ОТМЕНЯ изцяло Решение № 46/1.02.2023 г., постановено по гр.д.№ 588/2022 г. по описа на ЕРС и **ВМЕСТО ТОВА ПОСТАНОВИ:**

ОТХВЪРЛЯ като неоснователни предявените от Я. А. Ц., ЕГН *****, с

адрес: гр.***** против Главна дирекция "Гранична полиция" при МВР- гр.София, бул. "Княгиня Мария Луиза"№46 искове - главен по чл.178, ал.1, т.3, вр. с чл.187, ал.5, т.2 ЗМВР (ред. преди изм. ДВ бр.60/2020г.) за присъждане на сумата 651.43 лева, представляваща дължимо допълнително възнаграждение за положен извънреден труд за периода от 02.09.2019 г. до 10.07.2020 г., получен в резултат на преизчисляване на положен нощен труд в дневен, ведно със законната лихва върху тази сума, считано от датата на подаване на исковата молба в съда – 31.10.2022 г. до окончателното ѝ изплащане.

ОСЪЖДА Я.А.Ц., ЕГН *****, с адрес: гр.***** да заплати на основание чл.78, ал.3 и ал.8 ГПК на Главна дирекция "Гранична полиция" при МВР - гр.София, бул. "Княгиня Мария Луиза"№46 сумата 225 лв., представляваща направени по делото разноси пред първата и въззивната инстанция.

Решението е окончателно и не подлежи на обжалване, съгласно разпоредбата на чл.280, ал.3, т.1, пр.1 ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____